

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN:

Egy évre 20 korona.
Fél évre 14 korona.
Egy negyed évre 7 korona.
Egy hónap 2 k. 60 f.

VIDÉKEN:

Egy évre 25 korona.
Fél évre 18 korona.
Egy negyed évre 9 korona.
Egy hónap 2 k. 80 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI LAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és környékén
vasúti postaként.
TELEFON-SZÁM: 30.

KIADÓHIVATAL:

Arad Nyomda Rt. Rt.
Tiszvágy.
József utca 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 31.

Arad, 1916.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Pentek, december 29.

Közeledünk Brailához.

— A rimnic-sarati diadal. —

Berlin, december 28. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati harctér:

A flandriai arcvonal és a Somme-hajlás egyes szakaszai időnként erős tűz alatt állottak. A légi haderők tevékenysége igen élénk volt. Az ellenség légi harcban és elhárító tüzelésünkben nyolc repülőgépet veszített.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy harcvonala:

Az arcvonal több részén árkaik megszálló csapatai visszautasítottak orosz portyázó osztagok előretöréseit.

József főherceg vezérezredes arcvonala:

Az Erdős Kárpátokban a Ludova mellett német vadászok kényszerített harcban elűzték az oroszok járőreit. A Mesti Canesti szakaszon több ízben élénk ágyutüzelés volt. A hegyekben, az Ojtoz és Putna völ

Koronázási főpróba.

(Erdélynek adja a királyi pár a koronázási ajándékot. — Uj aranygyapjas vitézek.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Budapestről telefonálja tudósítónk: Ma délután volt a budavári koronázó Mátyás-templomban a koronázás főpróbája és pedig egy a zenei, mint a világítási és a mise főpróba, amelyen minden a legnagyobb sikerrel ment végbe. A királyi pár kivételével a koronázás összes szereplői a nyilvánosság kizárásával, részt vettek. Megjelentek ezenkívül az aranysarkantyus vitézek is. A próba a templomba való bevonulással kezdődött és a ceremóniák összes részleteire kiterjedt. A koronázás ceremóniáinak minden részletét megpróbálták; az aranysarkantyus vitézek felavatását is. A király és a királyné szerepét Nemes püspök, a budavári Mátyás templom plébánosa és Hadik-Barkóczy Ilona grófnő markirozták.

A templomot fényesen kivilágították erre az alkalomra. Megpróbálták a felszentelést is és minden a legfényesebben sikerült.

Budapestről jelentik: A király és a királyné a nemzet koronázási ajándékát Erdély inségdulta vidékeinek feisegítésére fogják fordítani.

A trónörökös a Mátyás templomban jelen lesz a koronázásnál, abban a fehér diszmagyarban, amelyet számára készítettek. A trónörökös nagyanyjával, Mária Antónia pármái hercegnővel az oratóriumban fog ülni, amely a trón felett van. Az oratóriumban rajtuk kívül senki sem fog helyet foglalni.

Ma déli fél egykor déjeuner volt a királyi várban, amelyen az uralkodón és a királynén kívül résztvettek Montenuovo herceg főudvarmester, Berchtold Lipót gróf második főudvarmester, Lobowitz Zdenko herceg főhadsegéd, Capinelli báró, Lechodowsky gróf, Brousier

alezredesek, Hunyady József gróf parancsörtszt, Marterer gróf és Wallis altábornagyok, Margutti vezérőrnagy, Kary, Pinter és Ottrubay szárnysegédek, Potter fregattkapitány, Schiessl báró kabinetirodai igazgató, Nagy báró kabinetirodai tanácsos, Eszterházy Sándor gróf a királyné főudvarmestere, Eszterházy-Andrássy Anna grófnő, főudvarmesterné helyettes, Nostic grófnő és Kállay Erzsébet udvarhölgyek, Pálffy herceg főlovászmester, Széchenyi gróf magyar udvarnagy, Straatenes-Lónyay testőrkapitány, Auersperg gárda kapitány és négy gárdatiszt.

Budapestről jelentik: A fővá

„Nincs olyan kincs, mint a magyar szív.”

(Augusztai főhercegnő szavai Zita királynéhez.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A királyné koronázási ruhájának átadására ma küldöttség jelent meg Zita királynénál. A küldöttségben résztvettek azok a főúri hölgyek, akik a diszruhát csináltatták és ajándékkul adják a felséges asszonynak. A küldöttséget Augusztai főhercegasszony vezette és német nyelven a következő üdvözlő beszédet mondotta a királynéhez:

— Engedje meg Felsőged, hogy úgy a magam, mint pártkülönbség nélkül valamennyi asszony nevében átnyújtsam e ruhát, mely csodás módon és mesészerű pompával készült és melyet tiszteletünk és szeretetünk szimbóluma gyanánt szeretettel himeztünk gazdagon. De nemcsak a mulandó ruha átadásáért jöttem, óh Királyné! Elhoztam más kincset is, amelyet az évek során át őriztem és amelyhez hasonló nincs. Vedd át ezzel a nemzet szeretetét, vedd át a hagyományos arany magyar szívet, zárd be a te szívedbe, ifjú királyné és légy jó hozzájuk. En megtanultam szeretni és becsülni e hű magyarokat a mostani nehéz időkben. Imádom őket hibáikkal és erényeikkel egyetemben. En úgy gondoskodtam férjeikről és fiaikról, akik a háremzőn vannak, mint ezen ország minden asszonya. En velük szenvedtem és velük örvendeztem az ő örömeikön.

Beszédét magyar nyelven így fejezte be a főhercegasszony:

— Éljen, éljen a királyné!

Zugó, mámoros éljenzéssel fogadták a főúri hölgyek Augusztai hercegasszony gyönyörű beszédét. A királyné ezután röviden megköszönte a diszruhát, elfogadta azt és a küldöttség elvonult, kivéve Augusztai főhercegnőt, aki a királynénál maradt.

A királyi vár Habsburg-termében a királyné védnöksége alatt álló Transylvania országos segítőbizottság ma diszközgyűlést tartott, amelyen a kormány összes tagjai, Csernoch János hercegprímás, Mangra Vazul metropolita, számos vármegye főispánja és több mint háromszáz város polgármestere vett részt.

Délután öt órakor megjelent a közgyűlésen a királyné is, akit a terembe lépésekor hársány éljenzés fogad

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Nincs politikai válság. — Politikai vezérek a királyi kihallgatásról.

Lapunk más helyén budapesti tudósítónk jelentése alapján beszámolunk a magyar politikai pártok vezéreinek a király előtt letöltött audienciájáról. Mint késő éjjel az Aradi Közlöny tudósítója telefonálta, a király előtt megjelent magyar kiválóságok rendkívül szenzációs nyilatkozatokat tettek kihallgatásukról.

Andrássy Gyula gróf elmondotta, hogy azt a benyomást nyerte, hogy őfelsége minden kérdést, amely Magyarország életével áll kapcsolatban, teljes szeretettel és bizalommal kezel. A dolgok eme megismerése nagy megnyugvást és bizalmat kelt bennem, mert bizonyosak lehetünk atól, hogy a király minden kérdést elsősorban a magyarság szempontjából fog megítélni.

— Azokban a dajkamesékben. — monddta tovább Andrássy — amelyek az utóbbi napokban felmerültek, nem hiszek. Teljesen kizárt dolog, hogy idegen irányzat érvényesülhetne Magyarországon hátrányára.

— Hisz-e excellenciád azoknak a válsághireknek, amelyek különösen ellenzéki lapokban és politikai körökben ütöttek fel a fejüket? — kérdezte az Aradi Közlöny fővárosi tudósítója.

— Nem hiszek, mert nem hihetek, mert tudom, hogy Magyarország politikai életében semmiféle válság nincs.

Apponyi Albert gróf ugy nyilatkozott, hogy őfelségénél nemcsak formai kihallgatás volt ma, hanem mélyreható politikai eszmecsere és a király minden szavából észrevehető az őszinte, meleg szeretet és bizalom, amelyet Magyarország iránt érez.

Berzeviczy Albert nem volt hajlandó nyilatkozni az audienciáról.

Khuen-Héderváry Károly gróf, akinek a munkapártban tett nyilatkozatát az Aradi Közlöny más helyén közöljük, még azt jelentette ki, hogy nem először volt ma Károly királynál kihallgatáson és mindjobban meggyőződött arról, hogy a király minden iránt, ami a magyar

ügyekkel kapcsolatos, a legőszintébb érdeklődést tanúsítja.

Tisza István gróf a következőket jelentette ki az Aradi Közlöny fővárosi tudósítójának a mai audienciáról:

— Amidőn-elsőizben voltam kihallgatáson őfelségénél, bátorkodtam azt tanácsolni, hogy a király keressen érintkezést a politikai pártok vezéreivel és pedig minden pártkülönbség nélkül méltó

Tizenegy órákor elhal az élet.

(Kormányrendelet az új záróráról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától, —

A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl, amely a zárórát Aradon tizenegy órára redukálja. Az Aradi Közlöny hónapokkal ezelőtt megírta, hogy ez az intézkedés készül.

A társadalom életébe mélyen belenyúló rendelet a következő:

A tüzelőanyagok legmesszebbmenő kímélése érdekében a m. kir. miniszterium a háború esetére szóló kivételes intézkedésekről alkotott törvényes rendelkezések alapján a következőket rendeli.

1. §. A városok (községek) utcai világítását — további rendelkezésig — annyira kell korlátozni, amennyire azt a közbiztonság érdekei megengedik. Nem terjed ki ez a rendelkezés azokra a városokra, (községekre) ahol az utcai közvilágítást kizárólag vízerővel fejlesztett villamos áram szolgáltatja.

Azt, hogy a városi (községi) utcai közvilágítás a közbiztonsági érdekek veszélyeztetése nélkül mennyire korlátozható, a városi tanács (főszolgabíró) állapítja meg. Határozata ellen egyfoku felbontásnak van helye, törvényhatósági jogú városokban a közgyűléshez, egyébként az alispánhoz.

2. §. A nyilvános étkező és szórakozó helyiségeket (vendéglők, kocsmák, italmérő, vagy elárúsító helyek és más hasonló üzletek, színházak, mulatóhelyek, kávéházak stb.), ha rájuk a hatályban álló jogszabályban még rövidebb záróra nincsen megállapítva, Budapesten éjjeli 12 óráig, egyébként éjjeli 11 óráig tovább nem szabad nyitva tartani és mindezeket a helyiségeket, ha a hatályban álló jogszabály későbbi időpontot nem állapít meg, reggeli öt óra előtt nem szabad kinyitni. Az utóbbi rendelkezés alól a rendőrhatalóság, indokolt esetekben a helyi viszonyoknak megfelelő kivételeket tehet.

E. § rendelkezé

Átvitték a koronát a király lakosztályába.

(Zita királyné kijavítja Szent István palástját.)
(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Délután három órakor diszmagyarban összegyűltek a korona átvételére kiküldött országgyűlési tagok, a két koronaőr, a királyi biztosok, Csáky Gusztáv gróf, Eszterházy Mór gróf, Ghillány Sándor báró, Kobek Kornél, Palugyay Mór, Pejacsevics Márk gróf, Szilágyi Lajos, Szmezsányi György, Sztranyovszky Sándor, Vermes Zoltán képviselők, Hadik-Barkóczy Endre gróf, Majláth Gusztáv erdélyi, Széchenyi Miklós nagyváradi püspök, Tótki Gyula gróf, Csakonics Endre gróf, Festetics Sándor gróf, Hunyadi László gróf, Széchenyi Domokos, Apponyi Henrik gróf, Vécsey Miklós báró főrendek és Apponyi Sándor gróf országbíró helyettes tárnokmester.

A koronát őrző szoba vasajtáját a koronaőrök parancsnokának jelenlétében nyitották fel. A külön állványon lévő királyi palástot összehajtották és a jelvényeket tartalmazó vasládára fektették. A vasládát Festetics Sándor gróf, Csakonics Endre gróf, Hunyadi László gróf, Apponyi Sándor gróf, Ghillány Sándor báró, Kobek Kornél, Csáky Gusztáv gróf és Eszterházy Mór gróf a vállukra emelték és a várba néző üveg folyosón keresztül a király lakosztálya felé indultak. Elöl a szertartásmester haladt, utána a vasládát vivő urak, két oldalán 3-3 diszruhába öltözött magyar testőr. A koronát tartalmazó vasláda után haladt a két királyi biztos, a két koronaőr és kettesével a küldöttség többi tagjai.

A király a szertartás lefolyására a Szent István termet jelölte ki, ott várta a küldöttséget magyar tábornoki egyenruhában. A terembe érkezve, a király szívélyesen üdvözölte az urakat. A vasszekrényt ezután a földre helyezték, a palástot külön asztalra fektették és hozzá láttak a láda felfeszítéséhez. A király ezalatt Széchenyi Miklós gróf püspökkel beszélgetett. A láda felfeszítése elég sok időt vett igénybe, mert több mint husz év óta nem b

Megjelent a királynál a koronázó országgyűlés.

(A koronaőr eskütétele. — Károly király átadta a hitlevelet az országgyűlésnek.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Ma délelőtt tíz órakor az országház kupolatermében együttes ülésre gyűltek össze a főrendiház és a képviselőház tagjai, valamennyien díszmagyarban, kivéve Apponyi Albert grófot, aki zsakattban jelent meg. Nagy feltűnést keltett, mikor Apponyi kijelentette, hogy tegnap azért nem jelent meg a hitlevél átadásánál, mivel meglepetkezett róla. Ma nagyon tördöttnek érzi magát, nem bírta ki azt a fáradtságot, amely azzal járna, ha megjelenne az országgyűlés többi tagjaival a király előtt és ezért jött zsakattban.

(Főrendek és képviselők együttes ülése.)

Délelőtt tíz órakor nyitotta meg Jósika Samu báró, a főrendiház elnöke az együttes ülést. A jegyzőkönyv vezetésére Vermes Zoltán képviselőt és Radvánszky Albert báró főrendet kérte fel. Tisza István gróf miniszterelnök szólalt fel ezután:

— Méltóságos főrendek, mélyen tisztelt képviselő urak! Van szerencsém a legkegyelmesebb királyi leiratot átadni és kerem, hogy azt kihirdetni méltóztassanak.

A miniszterelnök ezután átadta a királyi leiratot Jósika Samu bárónak, aki Szász Károlynak, a képviselőház alelnökének adta tovább. Radvánszky Albert báró felolvasta ezután a királyi leiratot, amely teljesen azonos azzal, amelyet még I. Ferenc József írt alá, és jóváhagyja Ambrózy Gyula grófnak koronaőrré való megválasztását.

Az együttes ülés a leiratot tudomásul veszi.

Tisza István gróf miniszterelnök indítványozza, hogy az állásában megerősített koronaőr tegye le az esküt, ami után őfelsége át fogja nyújtani a pecsétjével és aláírásával ellátott hitlevelet, amelyet ősi szokáshoz képest az országgyűlés nevében a hercegprímás fog megköszönni.

val e szavakkal fordult a nemzet-hez: „Az nem lehet, hogy amit ősziinte egyetértéssel a király és nemzet alkotott, állandó és üdvös ne legyen.” E királyi szavak igazságát immár közel félszázad üdvös tanúságai igazolják. Erős bennünk a hit, hogy az ő nyomdokain haladva sikerrel folytathatjuk a király és nemzet egyetértő munkálkodását tovább. Isten áldását kérjük erre a vállalt munkára és midőn megelégedéssel tudomással vesszük és megerősítjük a nádorhelyettes választására vonatkozó intézkedésüket, koronázásunk napjaitól folyó hó 30-át tűzzük ki.

Zugó éljenzés fogadta a király beszédét, majd őfelsége lelépett a trónról és kíséretével elvonult a teremből. Amig csak alakja látható volt, a főrendek és a képviselők lelkesen eljénéztek, majd a királyné páholya felé fordultak, ahol a felséges asszony és az ifjú trónörökös szemmel látható érdeklődéssel kísérték az ünnepélyes aktust. A királynét és gyermekét is addig éltették az urak, amig csak el nem tűntek lakosztályaikban.

(Vissza a képviselőházba.)

Az országgyűlés tagjai ezután visszatértek a kupola terembe, ahol déli tizenkét órakor folytatták az együttes ülést. Szász Károly alelnök bejelentette a várban történeteket, Ambrózy Gyula gróf esküjét, a hitlevél aláírását és átadását, a nádorhelyettes megválasztásának megerősítését, és azt, hogy a koronázás napjaitól őfelsége december harmincadikát tűzte ki.

Vermes Zoltán felolvasta ezután a jegyzőkönyvet, majd Ambrózy Gyula gróf koronaőr szólalt fel, mely halálát fejezte ki, amiért megválasztották és beszédét azzal a fohással fejezte be, hogy a magyar nemzet és a király nagy egyetértése és szeretete koronázza meg a nemzet és király mindenkor együttlüködését. Az együttes ülés ezzel véget ért.

Svájc békefáradozása.

(Az entente válaszjegyzékének tartalma.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

— **Hogy játszik ki a tejhamisító kofák a rendőrséget?** A környékről bejáró kofaasszonyokra tudvalevőleg hajtvadászatot rendeznek az aradi detektívek, hogy tetten érjék őket az árdrágításon. Amit ezek a kapzsi teremtesek például a tejjel elkövetnek, az csaknem minden képzeletet felülmúl. A vístól visszataszítóan kékszinűvé változott tej literjéért nyolcvan-kilencven fillért is elmernek kérni és nem bánják, ha egy-két hétre be is zárják őket emiatt. A rendőrség kijátszásában szörnyen leleményesek ezek a milimárik. Erre élénk bizonyíték a következő példa: A Varjassy Lajos-utcában és környékére szintén falusi asszony hordja a tejet. A nyáron még házról-házra vitte kocsijával a hamisítványt, most azonban már az utcasarokra kell a tejért sarándokolni a környék lakosainak. A rendőrségnek tudomására jutott, hogy ez az asszony egy koronát is elkér egy liter tejért. A múlt héten reggel nyolc órakor, amikor a kofa a tejet kimerte, mellette termett egy detektív és mintát vett a kutyvalékból. Ezt követően a tejesasszony néhány napig nem mutatkozott, azonban tegnap ismét megjelent és mintha mi sem történt volna, tovább árusította a folyadékot. Csak annyi velt a változás, hogy az asszony nem reggel nyolc órakor, hanem már reggel öt órakor hordta ki a tejet. Ráta nem fog ki a detektív, ő olyankor megy ezután, amikor a titkosrendőr még alszik.

— **Dupla fizetés a tisztikarnak.** Egyik fővárosi lap írja: A hadvezetőség mindenképp teljessé akarja tenni a koronázás ünnepi hangulatát és a tisztikart a viszonyokkal is megokolt ajándéokban fogja részesíteni. A budapesti helyőrség körében napok óta az a hír járja, hogy január elsején a hadsereg tisztjei *dupla illetményt fognak kapni.* Ez a verzió ma újabb megerősítést nyert és mindenhol jóleső örömet keltett.

— **Aradiak üdvözlötte orosz fogságból.** Az Aradi Közlöny ma a következő német nyelven írt lapot kapta orosz fogságban lévő aradi és aradmegyei katonatisztekől és katonáktól:

TORVÉNYKEZÉS.

Ujabb főtárgyalás elrendelése. Az aradi ügyészség azzal vádolta meg Steiner Mayer jószágshelyi kereskedőt és koreszmárost, hogy felbujtotta a nála alkalmazásban volt pincérleányt, Luffer Katalint arra, hogy a koreszmát, mely tűzkár ellen 5000 koronára biztosítva volt, gyujtsa fel. Steiner Mayernek rosszul ment üzlete s így szeretett volna pénzhez jutni. A leány felgyújtotta a vendégszobát, de a koreszmában lévők hamarosan eloltották a tüzet. Délután a leány újból felgyújtotta a házat s a következő napon még háromszor. Összesen tehát öt ízben gyújtogatott, anélkül azonban, hogy jelentékenyebb károkat okozhatott volna. A fehéreneműek és ágygerendák elégték ugyan, de a ház tűzveszedelmét mindig megakadályozták. A pincérleány a büntetéstől való félelmében annak idején megmérgezte magát s hosszabb ideig ápolták a kórházban. Luffer Katalin ötrendbeli gyújtogatás büntetével, Steiner Mayer pedig a bujogatás vádjával került az aradi esküdtbíróhoz, mely felmentő ítéletet hozott. Az ügyészség semmisségi panaszára a Kuria megsemmisítette az esküdtbíró ítéletét s Luffer Katalint még *évi fegyházra* ítélte, egyben pedig utasította az esküdtbírósgot, hogy Steiner Mayer ügyében *ujabb főtárgyalást tartson.*

SZERKESZTOI UZENETEK.

Egy hater ezer koronás nyugdíjas hivatalnok. Elhiesszük, hogy a 7 gyermekes tisztviselő családnak nincs olyan étlapja, amilyent mi közöltünk. De a hivatalnokok tulnyomó részének nincs 7 tagu családja.

NEMZETI SZINI-ÁZ

Aradon, 1916. december 29-én péntek:

B) Bérlet.

B) Bérlet.

Csokoládé katona.

Operette 3 felvonásban.

Kezdet 8 órakor.

Gyertya

nagyobb mennyiségben
kapható

Fleiszig és Hirschfeld
nagykereskedésben, Aradon.

Legnagyobb
tülfanyag megtakarítás
érhető el a patent
kályhacsövekkel.

A városi mérnöki hivatalban kipróbálva.
Patent

borszivattyuk,
Patent
kutszivattyuk,
Patent

tüzifecskendők.
Permetező javítások.

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott
szivattyu készítőnél

Arad, Rákóczi-utca 27.

őzv. Szalkai Arminné

hímző és fehérnemű üzlete, elő-
nyomda Arad, Weitzer János-u. 13.
(Főpostavai szemben.)

Női és férfi, gyermek kelengyék,
intézeti és kórházi fehérneműek,
legfinomabb anyagból, színes és
fehér hímzések, fehérnemű var-
rások olcsó árban készülnek. —
Uri leányok fehérnemű varrás,
hímzés és szabás tanítására fel-
vételnék. 8418

Pedikrol

tetűpor

egyedül engedélyezett lőrepor. 1 ra
1 korona 20 fillér. Tábori csomagolás
ban kapható mindenütt. Főraktár:
Buda, esten, Török József gyógyszerár-
tában, Király-utca 12. — Nagyvárad,
„Cellag-gyógytár.” 6925

Tűzifa

wagonfélételekben meg-
rendelhető Weisberger
S

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díját szavak szerint számítottuk.

Minden szó hirdetési ára 8 fillér. Vastagabb betűkkel 16 fillér.

A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.

A legkisebb hirdetés ára 1 korona.

Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Hirdetéseket nálunk 1/6 óráig vesztünk fel.

A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„Jellemzőtlen!”

Levele van a kiadóban. Még ma sem kaptam levelet. 6610

Alkalmazást keres.

Eln. deutsches

Kinderfräulein bittet um Stelle. Adresse in der Administration. 6604

Hadmentes

sőrraktárnok, ki mint expeditor is működött, több évi gyakorlattal, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6611

Készítő gépirónő,

ki ügyvédi irodában alkalmazva volt, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 6600

Alkalmazást nyer.

Szállítási üzletben

alkalmazást nyerhet meglát kora férfi, ki némileg ért a szállítási üzlethez. Ajánlatok „Szállító” jelleg alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 6615